



Õiguskantsler

Pärje Ülavere
Tallinna Lasteaed Naksitrall
parje.ylavere@naksitrall.edu.ee

Teie 12.02.2025 nr

Meie 05.03.2025 nr 7-4/250419/2501544

Eestikeelse õppe osakaal hariduse omandamisel

Lugupeetud Pärje Ülavere

Küsisite [keeleseaduse](#) (KeeleS) § 26 lõike 3 tõlgendamise kohta. Täpsemalt soovisite teada, kas inimene on omandanud eesti keeles kõrghariduse, kui kõrgharidusõppe esimeses astmes oli tema õppekeel võõrkeel, kuid magistriõppes oli õppekeel eesti keel.

Leian, et üksnes magistriõppe läbimisest eesti keeles ei piisa, et lugeda kõrgharidus omandatuks eesti keeles KeeleS § 26 lõike 3 mõttes.

1. KeeleS § 26 lõikes 3 on öeldud, et eesti keele tasemeeksamit ei pea sooritama inimene, kes on omandanud eesti keeles põhihariduse, keskhariduse või kõrghariduse.

Sama paragrahvi lõike 4 järgi loetakse haridus omandatuks eesti keeles, kui vähemalt 60 protsenti õppetööst toimus eesti keeles.

2. [Kõrgharidusseadus](#) (KHaS) sätestab kõrgharidustaseme õppe korraldamise alused (§ 1 lg 1 p 1). KHaS § 3 lõike 1 järgi koosneb kõrgharidustaseme õpe kolmest astmest: esimene aste on bakalaureuseõpe ja rakenduskõrgharidusõpe; teine aste on magistriõpe ja kolmas aste on doktoriõpe.

Bakalaureuseõppe ja rakenduskõrgharidusõppe maht on 180–240 ainepunkti ning õppe nominaalkestus on kolm kuni neli õppeaastat (KHaS § 5 lg 3). Magistriõppe maht on 60–120 ainepunkti ja õppe nominaalkestus on üks kuni kaks õppeaastat (KHaS § 6 lg 2).

Bakalaureuseõppesse ja rakenduskõrgharidusõppesse on õigus kandideerida keskharidusega või sellele vastava kvalifikatsiooniga inimesel (KHaS § 12 lg 1). Magistriõppesse on õigus kandideerida bakalaureusekraadiga või sellele vastava kvalifikatsiooniga inimesel (KHaS § 12 lg 2). Doktoriõppesse saab kandideerida inimene, kellel on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon (KHaS § 12 lg 2).

3. Seega omandatakse kõrgharidus mitmes astmes, kusjuures järgmisele astmele saab ainult siis, kui on läbitud sellele eelnev aste. Inimene omandab kõrghariduse pärast esimese astme läbimist (erandiks on KHaS §-s 7 sätestatud integreeritud bakalaureuse- ja magistriõpe). Seejärel võib ta jätkata järgmisel astmel, kuid ei pruugi. Kui ta siiski läbib ka järgmise(d) astme(d), saab öelda, et

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

tema kõrghariduse moodustavad kaks või kolm taset, kuid see ei tähenda teise või kolmanda kõrghariduse omandamist.

4. Selleks et inimesel oleks õigus KeeleS § 26 lõikes 3 sätestatud erandile, peab ta olema vähemalt 60 protsenti kõrghariduse esimese astme õppest läbinud eesti keeles (kui inimene on läbinud üksnes esimese astme). Kui inimesel on aga magistrikraad, siis peab ta olema läbinud vähemalt 60 protsenti esimese ja teise astme õppest kokku eesti keeles. Nii on KeeleS § 26 lõiget 3 tõlgendanud ka Tallinna Ringkonnakohus (vt otsus asjas nr [3-12-1071](#), p-d 4 ja 8).

5. Arvestades kõrghariduse esimese ja teise astme õppe mahtu (vt p 2), saab öelda, et kui inimene on läbinud bakalaureuseõppe võõrkeeles (nt on saanud 180 ainepunkti) ja üksnes magistriõppe eesti keeles (nt on saanud 120 ainepunkti), ei ole 60 protsenti õppetööst toimunud eesti keeles.

Tänan Teid pöördumise eest. Loodan, et neist selgitustest on abi.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise